

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних комунікацій та цифрової дипломатії

Затверджено

на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та цифрової дипломатії
факультету міжнародних відносин
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1/1 від 30 грудня 2021р.)

Завідувач кафедри доц. Роман Вовк

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

**«Комунікація і пропаганда у сучасних міжнародних відносинах», що
викладається в якості дисципліни вільного вибору для студентів другого
(магістерського) освітнього рівня вищої освіти спеціальності 291
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії**

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	Комунікація і пропаганда у сучасних міжнародних відносинах
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 19
Факультет та кафедра, за якими закріплена дисципліна	Факультет міжнародних відносин, кафедра міжнародної комунікацій та цифрової дипломатії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Викладачі дисципліни	Іжнін Ігор Ігорович, к. політ. н., доцент кафедри міжнародних комунікацій та цифрової дипломатії.
Контактна інформація викладачів	igor.izhnin@lnu.edu.ua , igor.izhnin@gmail.com
Консультації з питань навчання по дисципліні відбувається	Консультації відбуваються в четвер з 11:00 по 12:00, або за попередньою домовленістю з навчальною групою (можливе проведення консультацій онлайн на платформі Zoom або MicrosoftTeams.
Сторінка дисципліни	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=4906
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Комунікація і пропаганда у сучасних міжнародних відносинах» є вибірковою дисципліною зі спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для освітньої програми «Інформаційний бізнес», «Зовнішня політика», «Європейська безпека».
Коротка анотація дисципліни	Курс передбачає 16 лекцій та 8 семінарських занять. Передбачається, що студенти отримають знання та навички, необхідні для виявлення, аналізу та протидії інформаційно-пропагандистським кампаніям, що здійснюються в міжнародному інформаційному просторі. Курс передбачає як вивчення теоретичних засад організації та здійснення пропагандистської діяльності, так практичні заняття, присвячені окремим пропагандистським кейсам, а також вивчення інструментарію, що використовується в комунікативно-пропагандистській діяльності.
Мета та цілі дисципліни	Метою курсу «Комунікація і пропаганда у сучасних міжнародних відносинах» є розвиток загальних та фахових компетентностей, необхідних для підготовки магістрів зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, в галузі здійснення комунікативної діяльності на міжнародній арені в умовах загострення інформаційного протиборства та «гібридних» війн. Основні цілі курсу: поглиблення теоретичної фахової підготовки в галузі комунікацій; здобуття практичних навичок, необхідних для аналізу пропагандистських кампаній; здобуття компетентностей для організації та проведення інформаційно-пропагандистських кампаній та застосування контрпропагандистських заходів.
Література для вивчення дисципліни	Harold D. Lasswell. The Theory of Political Propaganda // The American Political Science Review, Vol. 21, No. 3 (Aug., 1927), pp. 627-631. Гарольд Лассуелл. Техніка пропаганди у Великій війні (англ.) Harold D. Lasswell, Daniel Lerner, Hans Spier, (ed.). Propaganda and Communication in World History (1979). J. Combs, D. Nimmo. The New Propaganda (1993) G. Jowett, V. O'Donnell. Propaganda and Persuasion. Доступно на: https://hiddenhistorycenter.org/wp-content/uploads/2016/10/PropagandaPersuasion2012.pdf

	Почепцов Г. Пропаганда 2.0 (2018).
Обсяг курсу	32 год. – лекцій, 16 год. - семінарські заняття
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу здобувач буде: Знати: найважливіші концепції пропагандистської діяльності; розуміти основні теорії, покладені в основу такої діяльності; актуальні проблеми, пов'язані з трансформацією інформаційного середовища та формування специфічного «цифровізованого» інформаційного простору; володіти інструментарієм для аналізу пропагандистських кампаній. Вміти: аналізувати пропагандистські кампанії, застосовувати комунікативно-пропагандистський інструментарій та формувати програму пропагандистської кампанії зокрема із застосуванням різноманітних цифрових комунікаційних мереж; рекомендувати необхідні контрпропагандистські заходи.
Ключові слова	Пропаганда, моделі пропагандистської діяльності, комунікативні механізми та інструменти пропаганди
Формат курсу	Очний (за необхідності у дистанційному форматі)
Теми	Див. Схему курсу нижче
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: «Теорія і практика комунікацій», «Історія міжнародних відносин», «Зовнішня політика» для розуміння основних категорій та контексту, в якому здійснюється пропагандистська діяльність в міжнародних відносинах.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	Презентації, лекції, групові дискусії, індивідуальні студентські дослідницькі проекти.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор (дошка), ноутбук, доступ до мережі Інтернет, загальнодоступне програмне забезпечення.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: Контрольні заміри знань протягом семестру: 50%. Дослідницький індивідуальний проєкт №1 (Аналіз пропагандистської кампанії): 25%. Дослідницький індивідуальний проєкт (Дослідження монументальної пропаганди) №2: 25%. Підсумкова максимальна кількість балів – 100. Академічна доброчесність: дослідницькі проекти мають бути оригінальними, самостійним дослідженнями здобувачів. Порушення академічної доброчесності не толерується Відвідання занять є важливою складовою навчального процесу. В ході як лекцій, так і семінарських занять проводяться дискусії та проблемні бесіди, що покликано формувати критичне ставлення в здобувачів до всього комплексу проблем, пов'язаних із пропагандистською діяльністю у сучасних міжнародних відносинах. Очікується, що студенти відвідуватимуть усі заняття. Уся література, яку студенти не зможуть здобути самостійно, надається викладачем лише в освітніх цілях і не передбачає тиражування, вільного поширення чи передачі третім особам.
Питання до екзамену (чи питання на контрольні роботи)	Питання для підготовки базуються на прочитаному лекційному матеріалі, на основі якого формуються тестові питання для контрольних опитувань (проміжного контролю) протягом семестру.

Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
-------------------	--

Схема курсу

Тиж-день	Тема, тези, план	Форми діяльності (заняття) – Лекція, самостійна, дискусія, групова робота	Література Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1	Пропаганда: сутність явища та зміст поняття	Лекція	Harold D. Lasswell. The Theory of Political Propaganda // The American Political Science Review, Vol. 21, No. 3 (Aug., 1927), pp. 627-631.		
2	Розвиток наукових концепцій та теорій пропаганди	Лекція	Jason Stanley. Propaganda Defined		
2	Воєнна пропаганда	Семінар Презентація, Дискусія	Гарольд Лассуелл. Техніка пропаганди у Великій війні (англ.) https://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=mdp.39015000379902&view=1up&seq=3		
3	Пропаганда як комунікативна діяльність	Лекція	Г. Почепцов. Как ведутся тайные войны (1999). Jacques Ellul. Propaganda. The Formation of Man's Attitudes/ (1965)		
4	Пропаганда «жахів» - історичний досвід та використання у сучасності.	Семінар Презентація, Дискусія	«The Crucified Soldier» Documentary. Доступно на: https://www.youtube.com/watch?v=VNyzEr2vhJE		
4	Принципи пропагандистської діяльності	Семінар	Гарольд Лассуелл. Техніка пропаганди у Великій війні (англ.). Доступно на: https://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=mdp.39015000379902&view=1up&seq=3 Артур Понсоби (у статті Посobie для начинающего пропагандиста – 2. Доступно на: https://detector.media/propaganda/article/161017/2015-02-25-posobye-dlya-nachynayushchego-propagandysta-2/) Дмитро Павлов. Принципи пропаганди як ефективного здійснення // Вісник Львівського університету. Серія філос.-		

			політолог. студії. – 2018. – Випуск 16. с. 189-195. Доступно на: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/16_2018/29.pdf		
5	Характеристики та види пропагандистської діяльності	Лекція	Г. Почепцов. Как ведутся тайные войны (1999). Г. Почепцов. Пропаганда 2.0 (2018)		
6	Моделі пропагандистської роботи	Лекція	Klaehn, J., (2017) “The Propaganda Model: Theoretical and Methodological Considerations”, Westminster Papers in Communication and Culture 6(2), p.43-58. doi: https://doi.org/10.16997/wpsc.123 Георгий Почепцов. Модель пропаганды Хомского-Хермана Доступно на: https://ms.detector.media/manipulyatsii/post/13124/2015-04-26-model-propagandy-khomskogo-khermana/ Jowett, O’Donell. Propaganda and Persuasion Jacques Ellul. Propaganda. The Formation of Man’s Attitudes/ (1965)		
6	Моделі пропагандистської роботи	Семинар Презентація. Групова робота	Klaehn, J., (2017) “The Propaganda Model: Theoretical and Methodological Considerations”, Westminster Papers in Communication and Culture 6(2), p.43-58. doi: https://doi.org/10.16997/wpsc.123 Георгий Почепцов. Модель пропаганды Хомского-Хермана Доступно на: https://ms.detector.media/manipulyatsii/post/13124/2015-04-26-model-propagandy-khomskogo-khermana/ Jowett, O’Donell. Propaganda and Persuasion Jacques Ellul. Propaganda. The Formation of Man’s Attitudes/ (1965)		
7	Пропагандистські техніки та прийоми	Лекція	J. Combs, D. Nimmo. The New Propaganda: the Dictatorship of Palaver in Contemporary (1993)/ Chapter 3.		

			Аронсон Э., Пратканис Э. Р. - Эпоха пропаганды: Механизмы убеждения, повседневное использование и злоупотребление (2003). Sproule, J. Michael. Channels of Propaganda. (1994).		
8	Контрпропаганда	Лекція	Аронсон Э., Пратканис Э. Р. - Эпоха пропаганды: Механизмы убеждения, повседневное использование и злоупотребление (2003)		
8	Монументальна пропаганда	Семінар Презентація, дискусія			
9	Мистецтво як інструмент пропаганди	Лекція	Blair, Megan, "Art as Propaganda in Revolutionary America and France: A Comparative Analysis" (2008). Honors College Capstone Experience/Thesis Projects. Paper 102. http://digitalcommons.wku.edu/stu_hon_theses/102 Тамара Гундорова. Соцреалізм: між модерном і авангардом // Слово і Час. - №4, 2008. – с. 14-21.		
10	Спорт пропаганда як	Лекція-презентація	Barukh Hazan. Olympic Sports and Propaganda Games: Moscow 1980. Transaction Books, 1982. Rider, Toby C., "The Olympic Games and the Secret Cold War: The U.S. Government and the Propaganda Campaign Against Communist Sport, 1950-1960" (2011). Electronic Thesis and Dissertation Repository. 210. https://ir.lib.uwo.ca/etd/210 Angelova-Igova, B. (2017). Sport, Nationalism and Propaganda. Postmodernism Problems, 7(3), 183-218. Retrieved from https://pmpjournal.org/index.php/pmp/article/view/34 Sport is not out of politics! Russian athletes became part of Putin's propaganda https://www.youtube.com/watch?v=hchG4ZCbdBU SOVIET SPORTS AS AN INSTRUMENT OF POLITICAL PROPAGANDA https://www.cia.gov/readingroom/		

			docs/CIA-RDP80-00810A005800260002-1.pdf https://romehistorymu.wixsite.com/romehistorymu/propoganda		
10	«Спорт поза політикою»	Семінар Дискусія	<p>«Олімпія», 1938, (реж. Л. Ріфеншталь). Доступно на: https://www.youtube.com/watch?v=NCFg5TFBfqU</p> <p>Арарат Мамбреян. «О спорт! Ты мир?»: дикая українська пропаганда на футбольних матчах. Доступно на: https://absatz.media/sport/4270-dikaya-ukrainskaya-propaganda-na-futbolnyh-matchah-kak-federaciya-futbola-ukrainy-prodolzhaet-smeshivat-politiku-so-sportom-i-diko-propagandiruet-svoi-interesy</p> <p>Спорт поза політикою: міф, реальність чи інструмент пропаганди? Телепередача «Іду на ви», 4 канал, 13 трав. 2020 р. Доступно на: https://www.youtube.com/watch?v=QQd0meKw_SY</p> <p>Politics and the Olympics Доступно на: https://www.theguardian.com/politics/politicspast/page/0,9067,892902,00.html</p> <p>Opening Ceremony Showcases 'Subtle Propaganda and Not-so-Subtle Power Politics' Доступно на: https://www.nbcboston.com/news/sports/beijing-winter-olympics/opening-ceremony-showcases-subtle-propaganda-and-not-so-subtle-power-politics/2634503/</p>		
11	Наука як простір та середовище пропагандистської діяльності	Лекція	Freedom's Laboratory: The Cold War Struggle for the Soul of Science, Audra J. Wolfe, Johns Hopkins U. Press, 2018		
12	Культурна публічна дипломатія в контексті пропагандистської діяльності	Лекція	Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України 2021-2025. https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97/public-diplomacy-strategy.pdf		

12	Публічна дипломатія України	Семинар	<p>Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України 2021-2025.</p> <p>Доступно на: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97/public-diplomacy-strategy.pdf</p> <p>Т. В. Черненко. Стан впровадження публічної дипломатії як складової Системи стратегічних комунікацій.</p> <p>Доступно на: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-12/az-publiczna-diplomatiya_chernenko_20122021.pdf</p>		
13	Постправа, фейки, пропаганда у епоху постмодерна	Лекція	<p>Дейвид Патрикаракос. Війна у 140 знаках. Як соціальні медіа змінюють конфлікти у XXI столітті. Київ: Yakaboo Publishing, 2019</p> <p>Джон Кин. Демократия и декаданс медиа / пер. с англ. Д. Кралечкина; под науч. ред. А. Смирнова; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». — М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2015.</p>		
14	Цифрова пропаганда	Лекція	<p>D'Alessio, F.A. (2021). Computational Propaganda: Challenges and Responses. Academia Letters, Article 3468. https://doi.org/10.20935/AL3468.</p> <p>Курбан О. В. Сучасні інформаційні війни в мережевому он-лайн просторі: навч. посіб. Київ: ВІКНУ, 2016. 286 с. URL: http://www.mil.univ.kiev.ua/files/22_1044284240.pdf</p>		
14	Використання соціальних медіа в інтересах пропагандистської діяльності.	Семинар Практична робота, групова робота	<p>Курбан О. В. Сучасні інформаційні війни в мережевому он-лайн просторі: навч. посіб. Київ: ВІКНУ, 2016. 286 с. URL: http://www.mil.univ.kiev.ua/files/22_1044284240.pdf</p> <p>Суровцев О. О. Соціальні медіа у системі міжнародних</p>		

			<p>маркетингових комунікацій: теоретичний аспект. // Вісник ХДУ Серія Економічні науки / , 2014. – С. 18–22.</p> <p>Дейвид Патрикаракос. Війна у 140 знаках. Як соціальні медіа змінюють конфлікти у XXI столітті. Київ: Yakaboo Publishing, 2019</p>		
15	Історія інструмент пропаганди	як Лекція	<p>Нагорна Л.П. Історична пам'ять: теорії, дискурси, рефлексії. – К., ПІЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2012. – 328 с.</p> <p>John Hope Franklinю "Birth of a Nation" // The Massachusetts Review, Vol. 20, No. 3 (Autumn, 1979), pp. 417-434.</p> <p>http://www.jstor.org/stable/25088973</p> <p>Historical memory and political propaganda in the Russian Federation. Miguel Vázquez-Liñán Communist and Post-Communist Studies // Vol. 50, No. 2 (June 2017), pp. 77-86</p>		
16	Історія інструмент пропаганди	як Семінар. Дискусія	<p>Нагорна Л.П. Історична пам'ять: теорії, дискурси, рефлексії. – К., ПІЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2012. – 328 с.</p> <p>Киридон А. «Історична пам'ять» у просторі політики пам'яті. // Спеціальний випуск: доповіді на міжнародній науково-практичній конференції «Трансформації історичної пам'яті». - Донецький національний університет імені Василя Стуса. - Вінниця 2018. – с. 45-53.</p> <p>Mariam Dangadze. KREMLIN'S PROPAGANDA WEAPON – COLLECTIVE HISTORICAL MEMORY. Доступно на: https://mythdetector.ge/en/kremlin-s-propaganda-weapon-collective-historical-memory/</p> <p>Anna Zofia Cichocka. The Falsification of Memory: History as a Tool of Communist Propaganda. Доступно на: https://communistcrimes.org/en/falsification-memory-history-tool-communist-propaganda</p>		

			Olena Snigyr. Crimean narratives of Russian historical memory Доступно на: https://sites.utu.fi/bre/crimean-narratives-of-russian-historical-memory/		
--	--	--	--	--	--